

آثار جنگ و خشونت بر اقتصاد جهانی

زیان ۱۴۵۰۰ میلیارد دلاری خشونت بر اقتصاد جهان

منصور بیطرف
دبیر گروه اقتصادی

جنگ و خشونت چقدر بر اقتصاد جهان خسارت وارد می‌کند؟ نبود صلح و آرامش چطور؟ شاید باور ۵۰۰۰ ساله در سال گذشته میلادی بالغ بر ۱۴ هزار میلیارد دلار - بر حسب برابری قدر خرید- خسارت خشونت بر اقتصاد جهان بوده است. این محاسبه را نهادهای بنام مؤسسه اقتصاد و صلح (آی‌ای‌پی) که یک مؤسسه مستقل در کشور استرالیا است، انجام داده است. در این میان ۱۰ کشور هم هستند که آثار خشونت بر آنها بیش از ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشورشان را شامل می‌شود.

بنابر گزارش آی‌پی، آثار خشونت بر اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۹ به سبب برابری قدرت خرید میان ۱۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد دلار بود. این رقم تقریباً معادل ۱۱ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی یا ۱۹۰۹ دلار به ازای هر فرد بوده است. با آنکه در سال ۲۰۱۹ آثار اقتصادی خشونت برای دومین سال پیاپی بهبود یافت یا معادل ۲/۲ درصد ۲۹۱ میلیارد دلار کاهش داشت اما هنوز برای جهان نگران‌کننده است.

این مؤسسه برای بررسی و ارزیابی این رقم از مدل اقتصادی استفاده کرده که ۱۶ محور برای آن در نظر گرفته شده که برخی از آنها شامل اجزای چندگانه است مثل هزینه امنیت داخلی که خدمات پلیس، دادگاه‌ها، زندان‌ها و دیگر هزینه‌های امنیت عمومی ملی را در بر می‌گیرد.

آن طور که در گزارش این مؤسسه آمده است: خشونت و «ترس از خشونت» اختلالات عمده اقتصادی را به وجود می آورد. خشونت هزینه‌هایی را به شکل تخریب اموال، جراحات فیزیکی یا آسیب‌های روانی ایجاد می‌کند. ترس از خشونت نیز رفتار اقتصادی را تغییر می‌دهد که عمدتاً با تغییر سرمایه‌گذاری و الگوهای مصرف نشان داده می‌شود. هزینه‌هایی که روی جلوگیری از خشونت و تعامل با پیامدهای خشونت صورت می‌گیرد منابع عمومی و خصوصی را از فعالیت‌های مولد منحرف می‌سازد و آنها را به سمت اقدامات حمایتی می‌کشاند.

بنا بر این گزارش، آثار خشونت بر اقتصاد را به طور مرکب به شکل کاهش بهره‌وری، سودهای از دست رفته و انحراف در هزینه‌ها نشان می‌دهند.

ندازه‌گیری زیان خسونت و مهار خسونت تأثیر مهمی برای ارزیابی اثرات خسونت بر فعالیت‌های اقتصادی دارد. جدول شماره یک این آثار را به صورت مرکب نشان می‌دهد.

۱۰ کشور که بالاترین خسارت اقتصادی خشونت دارند

در ادامه گزارش مؤسسه آی ای پی از ۱۰ کشور
نام برده شده که بالاترین خسارت اقتصادی
خسارت را متحمل شده‌اند. براساس این گزارش،
هزینه‌های اقتصادی خسونت برای ۱۰ کشوری که
پیش از همه تحت تأثیر این قحط گرفته‌اند از ۲۴
درصد تولید ناخالص داخلی شروع می‌شود و به
۶۰ درصد می‌رسد. این کشورها بالاترین سطح
دیگری‌های مسلحانه را دارند و تعداد مردمانی که
به خاطر این درگیری‌ها جابه‌جا می‌شوند بسیار بالا
تعداد خسونت‌های نظامی بین فردی آنها زیاد
ست. جدول شماره ۲ این ۱۰ کشور را به فهرست
ورده است.

خسارت اقتصادی کشورهایی که شدت درگیری‌های آنها بالا است مثل سوریه، سودان جنوبی، افغانستان، سومالی و جمهوری آفریقای مرکزی به خاطر مرگ و میرهای ناشی از درگیری، زranورزیرسم، زranهای ناشی از پناهجویی و جابه‌جایی مردم و کاهش تولید ناخالص داخلی ناشی از نابودی درگیری‌ها، است. علاوه براین عراق و سودان

کشورهایی هستند که شدت درگیری‌های آنها خیلی بالا نیست اما زیان آنها بیشتر از پناهجویی و جابه‌جایی داخلی مردم است. خسارت و وزن‌لایه به خاطر نبود شدن نهادها و شکنندگی اجتماع آنها

درصد تولید ناخالص داخلی آن کشور است.

تهديد‌های زیست‌محیطی
مؤسسه آی ای پی در ادامه گزارش خود به یک عامل دیگری که صلح و آرامش جهانی را به هم زده می‌پردازد و آن تهدیدهای زیست‌محیطی است. بر این گزارش آمده است که رابطه بین خطرات زیست‌محیطی از قبیل ناامنی غذایی و کمبود آب شامی‌دنی و آرامش پیچیده است. این رابطه همیشه به یک شکل نیست اما تحقیقات به وضوح نشان داده‌اند که تغییرات در محیط طبیعی بر جوامع انسانی تشنه وارد می‌کند. تهدیدهای طبعی به ظهور زیست‌محیطی مشابه یک خطر چندانکه برای تنه‌های بیش و روی

سیاسی و اقتصادی اجتماعی عمل می‌کند. توانایی
حکومت‌ها برای تطبیق با تهدیدهای تازه زیست‌محیطی
در تضمین بقای نهادهای سیاسی موجود و اجتناب از
آناارامی‌های آتی اجتماعی و خسوف، حیاتی است.
کلید موفقیت آینده با سطح انعطاف‌پذیری بستگی
دارد که ملت‌ها از خود نشان می‌دهند. کشورهایی
که آرامش پایین یا رو به کاهش دارند جزو اولین

کشورهای در معرض خطر هستند.

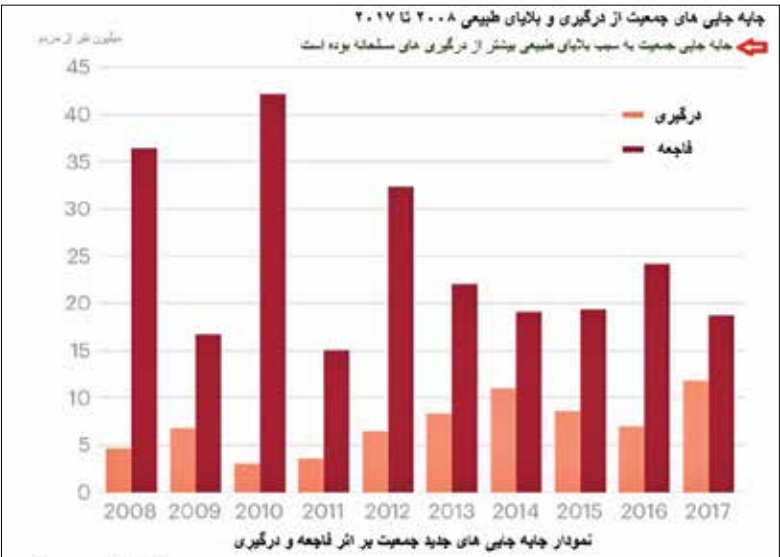
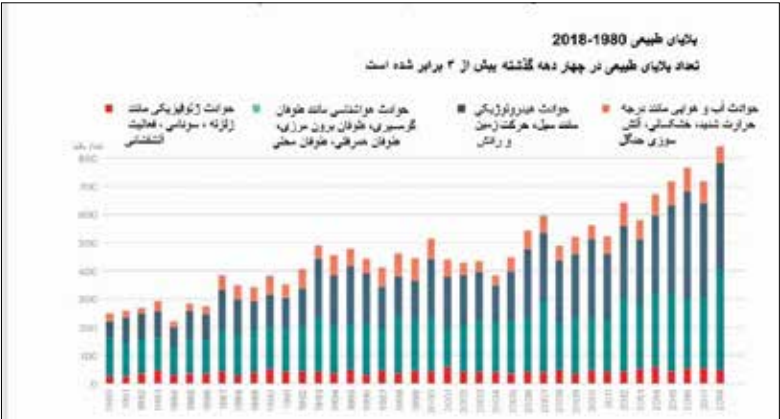
براساس محاسبات این مؤسسه تعداد خطرهای زیست محیطی طی چهار دهه گذشته سه برابر شده است در حالی که خسارت بسیار بالاتر از افزایش طبیعی آنها بوده و از ۵۰ میلیارد دلار در دهه ۱۹۸۰ به ۲۰۰ میلیارد دلار در آخرین دهه گذشته رسیده است. رخدادهای هیدرولوژیکی که به صورت تغییرات تند و آسیب زنده چه به شکل کیفیت آب های زمینی یا توزیع آن بروز می یابد یا سفره های آب زیرزمینی رودخانه ها، طوفان ها و سیلاب ها از سال ۱۹۸۰ بسیار بیشتر شده است.

در اینجا میان رخداد های تند آب و هوایی و جابه جایی یک رابطه قوی وجود دارد. برای مثال در اتیوپی، خشکسالی در دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ و سوء

تغذیه بعدی آن منجر به موجی از جابه‌جایی‌های داوطلبانه و تحت فشار دولت از نواحی تحت تنش خشکسالی شد. در این حالت هر دو عامل آب و هوایی و سیاسی برای جابه‌جایی و مهاجرت بین‌المللی تأثیرگذار است. اثرات جنین جابه‌جایی انبوه جمعیت محدود به اتیوپی نشد بلکه بر دیگر کشورهای منطقه هم اثر گذاشت و باعث بالا رفتن بی‌ثباتی، خشونت و ناامنی در کشورهای همسایه شد.

در این گزارش آمده است که داده‌های جهانی در خصوص جابه‌جایی جمعیت نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۷ قریب به ۱۹ میلیون نفر به دلیل بلایای طبیعی نقل مکان کرده‌اند. نقل مکان‌هایی که به خاطر بلایای طبیعی صورت گرفته است، بیشتر از

درگیری‌های نظامی و خشونت بوده است. برآورد می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ تغییرات جوی باعث تخریب شرایط کشاورزی و منابع آب در آفریقا، جنوب آسیا و آمریکای لاتین شود که سبب می‌شود حدود ۸۶ میلیون نفر در منطقه زیر صحرای آفریقا، ۴۰ میلیون نفر در آسیای جنوبی و ۱۷ میلیون نفر در آمریکای لاتین مهاجرت و جابه‌جایی جمعیت صورت گیرد. بنا براین گزارش شواهد تجربی نشان می‌دهد افرادی که در منطقه کمتر توسعه یافته زندگی می‌کنند و توانایی جست‌وجوی امین‌شکلات را ندارند آن دسته از افرادی هستند که با احتمال زیاد مهاجرت می‌کنند و اینکه این مهاجرت سبب بالا رفتن درگیری‌های اجتماعی در کشورها و مناطق

هزینه اقتصادی خسونت بر حسب GDP	کشور
۶۰	سوریه
۵۷	سودان جنوبی
۵۱	افغانستان
۴۸	نزولنا
۳۸	سومالی
۳۸	جمهوری آفریقای مرکزی
۳۴	کره شمالی
۳۱	قبرس
۲۶	عراق
۲۴	سودان

